

«شکرتان» از مجموعه‌های فاخر و ماندگار مرکز پویانمایی صباست که از همان آغاز راه تاکنون تلاش کرده موضوعات مهم و به‌روز جامعه را بگوید و ماجراهای خود را متناسب و هم راستا با آنها ترسیم و پردازش کند و این‌گونه دغدغه‌مندی خود نسبت به مردم و مشکلات و نیازهای آنها را نشان دهد. سیدمسعود صفوی، تهیه‌کننده شکرتان در این باره گفت: هر سری از شکرتان با قرار دادن یک موضوع به عنوان محور

آغاز پیش تولید «شکرتان» برای تابستان

گفت‌وگوی «جام‌جم» با برگزیدگان دوره‌های گذشته و داوران جشنواره ملی مستند رادیویی

پژواک‌سوم به‌گوش می‌رسد

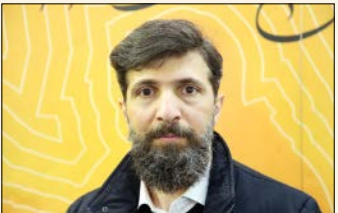
باز هم جشنواره‌ای دیگر در رادیو در راه است؛ جشنواره‌ای با‌نام «پژواک» که امسال سه سال از تولدش می‌گذرد. جشنواره‌ای که توانسته فرصتی برای مستندسازان رادیو فراهم آورد تا در کنار هم رقابت سالم و سازنده‌ای داشته باشند. جشنواره پژواک با‌احیای مستندسازی در رادیو شروع به فعالیت کرده و همچنان این مسیر را ادامه خواهد داد. مراسم افتتاحیه سومین دوره جشنواره ملی مستند رادیویی پژواک سه‌شنبه، چهارم اردیبهشت‌ماه و در سالروز ۸۴سالگی رادیو در استودیوی شماره یک ساختمان شهدای رادیو برگزار می‌شود. همین موضوع بهانه‌ای شد تا ما سراغ برخی داوران، برگزیدگان و نامردهای بخش‌های برنامه‌ها و مستندهای مستمر و مشاغل برویم که گفت‌وگو با آنان در ادامه آمده است.

مریم کریمی گروه رسانه

هم رقابت سالم و سازنده‌ای داشته باشند. جشنواره پژواک با‌احیای مستندسازی در رادیو شروع به فعالیت کرده و همچنان این مسیر را ادامه خواهد داد. مراسم افتتاحیه سومین دوره جشنواره ملی مستند رادیویی پژواک سه‌شنبه، چهارم اردیبهشت‌ماه و در سالروز ۸۴سالگی رادیو در استودیوی شماره یک ساختمان شهدای رادیو برگزار می‌شود. همین موضوع بهانه‌ای شد تا ما سراغ برخی داوران، برگزیدگان و نامردهای بخش‌های برنامه‌ها و مستندهای مستمر و مشاغل برویم که گفت‌وگو با آنان در ادامه آمده است.

ساخت مستند با عجله سازگاری ندارد

سعید معدن‌کن، داور بخش اصلی سومین جشنواره ملی مستند رادیویی پژواک با اشاره به فضای این جشنواره بیان می‌کند: در این دوره از برگزاری جشنواره شرکت‌کننده‌ها از مولفه‌های آموزشی و دآوری شناخت کافی داشتند و کتاب‌هایی که در این حوزه منتشر شد، در اختیارشان قرار گرفت. دسترسی به منابع مختلف داخلی و خارجی برای علاقه‌مندان مهیا شد و مهم‌تر از همه، برنامه‌سازان تجربه دو دوره گذشته را پیش رو داشتند و می‌توانستند از آثار برگزیده بهترین بهره‌ر ببرند.

وی در پاسخ به این سؤال که جشنواره چه میزان در دیده‌شدن آثار تأثیر داشته؟ می‌افزاید: جشنواره ویتربنی برای دیده‌شدن مستندسازی در رادیوست. بی‌تردید برنامه‌سازان بهترین آثار خود را در جشنواره شرکت می‌دهند. مسلماً افرادی که شرکت می‌کنند برای دیده‌شدن آثارشان آمده‌اند و می‌خواهند بگویند که چه تمایز اثر من این است؛ بنابراین هر فردی توانمندی‌هایی دارد که می‌تواند در این جشنواره به منصف ظهور بگذارد. جشنواره فرصتی فراهم می‌کند تا برنامه‌سازان نسبت به برنامه‌سازی در سبک مدرن شناخت پیداکنند، به همین دلیل برگزاری جشنواره به کشف استعدادهای جدید منجر خواهد شد.

داور بخش اصلی جشنواره در پایان ضمن توصیه به علاقه‌مندان برای ساخت مستندی می‌گوید: علاقه‌مندان به چنین آثاری باید و مطالعه زیادی داشته باشند. زیاد مستند بشنوند و زیاد هم مستند ببینند، چه مستندهای داخلی و چه مستندهای خارجی. از سوی دیگر مستندسازان در تولید مستند باید صبور باشند. ساخت مستند با عجله سازگاری ندارد و اثر از لحاظ محتوا، پژوهش، سوز، دیدگاه و پرداخت باید از انسجام

اصلی مسیر تولید و پخش خود را آغاز و پشت سر می‌گذارد. وی ادامه داد: در نوروز ۱۴۰۳ قسمت‌های جدیدی از شکرتان پخش شد و این روزها در مرحله پیش تولید برای تابستان هستیم. صفوی عنوان کرد: محویت ما در شکرتان موضوعات محیط زیست، مسأله آب، فناوری‌های جدید، کارآفرینی است و در ۵۲ قسمت قرار است ساخته شود. مهم‌ترین چالش

شکرتان این است که چگونه مسائل روز را در قالب طنز شکرتانی مطرح شود.

این تهیه‌کننده توضیح داد: در هر فصل از شکرتان کوشیدیم تا براساس محتوا و موضوع مجموعه کاراکترهای جدیدی را اضافه کنیم و شخصیت‌های قدیمی را نیز با یک پردازش و طراحی جدید در ساختار و موازی کردن آنها باحال و فضاهای جدید دوباره وارد کار کنیم.

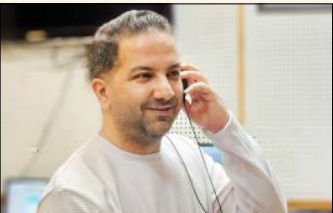
رکنی حسینی یادآور می‌شود: در هر لحظه می‌توان سوزه‌یابی کرد. برنامه‌ساز و مستندساز چشمانش باید در بی شکار سوزه‌ها باشد و از هر آنچه دیده و شنیده می‌شود، سوزه انتخاب کند.

دورهمی میان اهالی رادیو

سهیلا یاقری، تهیه‌کننده رادیو سلامت و برگزیده دومین دوره از جشنواره ملی مستند رادیویی پژواک معتقد است: باید مستندسازان برای تولید آثارشان به منابع علمی و موفق رجوع کنند. برگزیده دومین دوره از جشنواره پژواک درباره مولفه‌ها و ویژگی‌های یک مستند موفق می‌گوید: طبق آنچه در کارگاه‌های آموزشی از استادان آموخته‌ام، روایت صحیح، پژوهش، اشراف بر سوزه و... حرف اول را در موفقیت اثر یک مستند می‌زنند. یاقری در ادامه عنوان می‌کند: جشنواره پژواک بیش از آن‌که فقط یک جشنواره باشد، یک دورهمی میان اهالی رادیوست. آنها سال‌هاست با عشق کار می‌کنند و به همین دلیل حضور و دعوت از استادان و پیشکوتان باید مورد توجه ویژه برگزارکنندگان قرار بگیرد.

بهربردن از سوزه‌های ناب

مجتبی حسنی، برگزیده مقام اول در دوره اول جشنواره پژواک و تهیه‌کننده برتر با اشاره به مولفه‌هایی که در ساخت مستندش از آنها بهره می‌برد، می‌گوید: سعی می‌کنم در مستندسازی خیلی پیچیده فکر نکنم. معتمد سوزه هر چقدر ناب‌تر باشد، می‌تواند سوزه مناسب‌تری برای برنامه‌سازی باشد. به نظر من جنس نگاه و تفکر یک برنامه‌ساز مهم است. در غیر این صورت سوزه‌های برنامه‌سازی در گونه‌های دیگر همیشه ثابت هستند و این طرف‌ها هستند که تغییر می‌کنند. من به ساده‌ساختن علاقه‌مندم؛ چراکه برای همه مخاطبان قابل فهم خواهد بود.

تمایز میان آثار

نوید جولایی، نامزد بخش برنامه‌های مستمر مسابقه از رادیو صبا می‌گوید: برای ساخت یک اثر رادیویی باید از مولفه‌های صوتی مانند کلام، موسیقی، افکت و... استفاده شود و همین موضوع کار را برای برنامه‌ساز نسبت به یک اثر تصویری سخت‌تر می‌کند، چون تنها ابزار تهیه‌کننده صداست. در ساخت مستند، اصول و قوانین برنامه‌سازی بخشی از کار است و در نهایت ذوق، هنر و سلیقه تهیه‌کننده است که آن اثر را متفاوت می‌کند. در واقع این طرافت‌ها و تفاوت‌هاست که باعث تمایز شدن و انتخاب اثر می‌شود.

افزودن برنامه‌های مستمر یک اتفاق جدید

فاطمه قاسم‌آبادی، تهیه‌کننده رادیو قرآن و برگزیده دومین دوره از جشنواره رادیویی پژواک درباره این موضوع که تا چه میزان جشنواره توانسته به تقویت مستندسازی کمک کند؟ توضیح می‌دهد: هر مسابقه و جشنواره‌ای در افراد شوری ایجاد می‌کند که سبب تلاش مضاعف می‌شود. جشنواره پژواک هم از این قاعده مستثنا نیست و برای خود من هم این شور و هیجان را ایجاد کرده تا بیشتر تلاش کنم. برگزاری چنین جشنواره‌هایی به تلاش و پویایی منجر می‌شود. زمانی که مسابقه‌ای برگزار می‌شود، افراد تلاش دارند

به‌روزرسانی اطلاعات در برنامه‌سازی

سیدمحمد مهدی رکنی حسینی، تهیه‌کننده رادیو معارف و برگزیده دو دوره از جشنواره ملی مستند رادیویی پژواک با بیان ویژگی‌ها و خاصه‌هایی که در برگزیده‌شدن آثارش نقش داشته، می‌گوید: سوزه مستندهای «نگین کوhestان» و «مردی که قرار نبود رئیس جمهور شود» ویژه بود و داستان هم به شکلی پیش رفت که شنونده را با خود همراه می‌کرد.

تهیه‌کننده رادیو معارف در پاسخ به این پرسش که آیا آثار برگزیده دوره‌های قبل را شنیده‌اید، عنوان می‌کند: بیشتر آثاری را که به مرحله نهایی راه یافته، شنیده‌ام. معتمد ما هنوز در زمینه آموزش به اقدام جدی نیاز داریم و تا وقتی من برنامه‌ساز خودم را از یادگیری بی‌نیاز بینم، چندان پیشرفتی در من حاصل نخواهد شد. ما برنام‌ه‌سازان باید به فکر به‌روزرسانی اطلاعات‌مان باشیم و نکته دوم، انتخاب سوزه است که باید بیشتر روی آن متمرکز باشیم.

وی تأکید می‌کند: مستندساز در طول سال باید به دنبال سوزه‌اش باشد، نه این‌که وقتی فراخوان اعلام شد، تازه به دنبال انتخاب موضوع باشد. به‌عنوان مثال من حدود ۳۰۰ سوزه در سطح‌های مختلف دارم که همه آنها جذابیت‌های لازم را دارند؛ سوزه‌هایی با موضوعات دفاع مقدس، محیط زیست و....

مهم‌ترین ویژگی؛ پژوهش و روایت سوزه

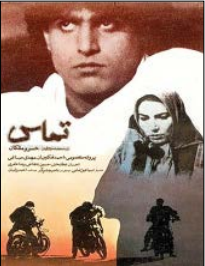
فاطمه ربانی مهموثی، تهیه‌کننده رادیو تهران و نامزد در بخش مستندهای مستمر سومین جشنواره رادیویی پژواک درباره مهم‌ترین ویژگی‌های مستند رادیویی توضیح می‌دهد: معتمد مهم‌ترین ویژگی اثری که به مرحله نهایی راه می‌یابد، پژوهش و روایت سوزه است. با توجه به فضای رقابتی ایجادشده در این جشنواره عملاً شاهد ارتقای کیفیت مستندهای تهیه‌شده نسبت به گذشته هستیم. بی‌شک تعداد مستندسازان نیز افزایش یافتند و شاهد توسعه برنامه‌ها هستیم. تهیه‌کننده رادیو تهران در پایان تصریح می‌کند به نظرم از دو منظر می‌توان برنامه‌هایی را که برگزیده شدند و توانستند به مرحله نهایی راه یابند، ارزیابی کرد؛ ابتدا موضوع پژوهش و انتخاب نام آن است و دوم، روایت سوزه و این‌که شنونده توانسته تا انتهای مستند شنونده باشد.

پخش

«تماس» در شبکه نمایش

اگر از آن دست مخاطبانی باشید که به تماشای فیلم‌های سینمایی خاطره انگیز علاقه دارند، قطعا به تماشای فیلم‌هایی که از شبکه نمایش پخش می‌شوند، می‌نشینید. اگر دوست دارید فیلم خاطره انگیز «تماس» را تماشا کنید، می‌توانید فردا ساعت ۲۱ به تماشا بنشینید.

تماس، فیلمی به کارگردانی و نویسندگی خسرو ملکان محصول سال ۱۳۶۸ است. در خلاصه داستان این فیلم آمده است: همسر اعظم که پرستار است در یک حادثه آتش‌سوزی دچار بحران روحی شده و در بیمارستان بستری است. جوان ناشناسی به اعظم از طریق تلفن اطلاع می‌دهد فرزندش در جاده شمال تصادف کرده. اعظم هراسان به محل حادثه می‌شتابد اما درمی یابد که خبر دروغ بوده. در غیاب او فرزندش به خانه می‌آید و پس از اطلاع از ماجرا با موتورسیکلت پسر لالایی همسایه به دنبال مادر می‌رود و در جاده تصادف می‌کند. با پیگیری اعظم معلوم می‌شود مزاحم کسی چه پسر لالایی همسایه نبوده است. اعظم او را که اظهار ندامت می‌کند، می‌بخشد. زنده یاد پروانه معصومی، حسین صفاریان، مهدی صباغی، زنده یاد احمد قدکچیان، ورقا عامری و رضا آهنگر از بازیگران این فیلم هستند.

نقل

تصویر واقعی مردم سیستان در «نون‌خ»

«نون‌خ» به خوبی مهربانی، مهمان‌نوازی و شرافت مردمان سیستان و بلوچستان را به تصویر کشید. مدیرکل صداوسیما استان سیستان و بلوچستان با اشاره به این‌که سریال نون‌خ تلاش کرد تصویر مناسبی از مهمان‌نوازی، مهربانی و شرافت مردم استان را به تصویر بکشد، گفت: این مجموعه، تلفیقی از محبت کرد و بلوچ به عنوان دو قوم اصیل ایرانی را به تصویر کشید. علیرضاکیخیان کرد؛ شناخت مردم ایران از قوم بلوچ و منطقه بلوچستان زیاد نبوده و ناقص است و این تصویر غلط و ناقص حاصل کم‌کاری رسانه بوده است. حالا نون‌خ مهم‌ترین گام را در راستای اصلاح این تصویر برداشت و به امید خدا سرازار را پر از امید در رسانه نسبت به استان و مردمان شریفش خواهد بود. این سریال تلویزیونی باعث معرفی ظرفیت‌های مغفول و شناخت بیشتر مردم سراسر کشور خواهد شد. مجموعه نون‌خ به کارگردانی سعید آقاخانی در فصل پنجم سفری را آغاز کرد که با هم‌محله‌ای‌هایی از غرب ایران به جنوب و استان سیستان و بلوچستان راهی شد و توانست خنوگر می و مهمان‌نوازی مردم سیستان را به خوبی به تصویر بکشد.

آنتن

بررسی چالش‌های

رژیم صهیونیستی در افق

مجموعه‌ای از مستندهای تک قسمتی یا مجموعه مستند با موضوعات اجتماعی، فرهنگی و تاریخی این هفته از شبکه افق سیما پخش می‌شود. مستند «در برابر تاریکی» با موضوع حمایت قهرمانان و اسطوره‌های ورزشی جهان از حقانیت فلسطین و ضد صهیونیسم هر روز ساعت ۱۸ از شبکه افق پخش خواهد شد. علاقه‌مندان می‌توانند تکرار این مجموعه مستند را روز بعد ساعت ۱۲ بامداد، ۷ صبح و ۱۳ و ۳۰ دقیقه از قاب شبکه افق سیما به‌تماشا بنشینند. مستند پنج‌قسمتی «سلاح ایرانی» علاوه بر پرداختن به توانمندی‌های دفاعی نیروهای مسلح در دهه گذشته، اطلاعات و تصاویر جدید و دیده‌نشده‌ای درباره دستاوردهای جدیدتر دفاعی ایران ارائه می‌دهد. این مجموعه مستند شنبه تا پنجشنبه ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه و تکرار آن ساعت ۳۰ دقیقه بامداد، ۷ و ۳۰ دقیقه صبح و ۱۴ روی آنتن شبکه افق می‌رود. مستند «خراش» دیگر مستند موضوعی با محوریت رژیم صهیونیستی به صورت مستند آرشویی به بررسی چالش‌های سیاست خارجی رژیم صهیونیستی و تعارضات آن با کشورهای منطقه و جهان و به تبیین انرژی‌رو به رشد رژیم صهیونیستی در عرصه بین‌الملل می‌پردازد. مستند «خراش» شنبه تا دوشنبه حوالی ساعت ۲۱ از قاب شبکه افق سیما پخش می‌شود. مستند «از زمین خاکی» در حوزه اقتصاد مقاومتی ساخته شده و شعار جهش تولید را مدنظر قرار می‌دهد و شنبه تا پنجشنبه ساعت ۱۵ و ۳۰ دقیقه روی آنتن افق سیما می‌رود. «نسل سوم» پرتله‌ای از فرزندان شهدایی است که در حوزه‌کار و فعالیت خود افراد موفق هستند و به نوعی مسیر پدر را طی می‌کنند. این مجموعه مستند ۲۶ قسمتی به تهیه‌کنندگی محمد حسین وزیری تولید شده و شنبه هر هفته ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه از شبکه افق پخش شود. مجموعه مستند «فناورانه» به تهیه‌کنندگی صندوق نوآوری و شکوفایی و با هدف روایت توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان یکشنبه دوم اردیبهشت ساعت ۲۱ و ۴۰ دقیقه از شبکه افق پخش می‌شود. فصل دوم مستند «سلام به آینده» روایتی از مهارت‌های شغلی، علمی و هنری فرزندان ایران برنامه‌ریزی کرده‌اند. همچنین این مستند دوشنبه سوم اردیبهشت ماه ساعت ۲۱ و ۴۰ دقیقه روی آنتن افق می‌رود. مجموعه مستند «جاسوسان صنعتی» روایتگر پرونده‌هایی است که در آن جاسوسی‌های بزرگی در حوزه‌های صنعتی توسط برخی کشورها رخ داده است. قسمت اول این مستند سه‌شنبه ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه روی آنتن افق سیما می‌رود.

مستند «شاهدان خاموش» در گونه زندگینامه و جنایی، محصول آمریکا در سال ۲۰۱۵ و قرار است سه‌شنبه مورخ چهارم اردیبهشت ماه ساعت ۲۲ از شبکه افق سیما پخش شود.

مجموعه مستند «تازه نفس» قصه جوانان دهه‌های شصتی و هفتادی است که در رشته و تخصص خود از مفاخر ایران زمین محسوب می‌شوند. مجموعه مستند تازه نفس از تولیدات گروه مستند شبکه افق چهارشنبه‌ها ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه روی آنتن شبکه می‌رود. مجموعه مستند «ضد» تلاش می‌کند در هر قسمت با طرح یک موضوع ظاهراً کم‌اهمیت، به جنگ کلیشه‌های ذهنی مردم درباره محیط پیرامونشان برود زیرا ضدیت با کلیشه‌ها کلید دیدن وقایع جهان از دریچه‌ای جدید است. هر قسمت از این مجموعه مستند به موضوع متفاوتی مثل آلودگی هوا، آلودگی‌های نوری، حیوانات خانگی، صنایع جنگ... پرداخته و می‌کوشد مردم را وادار کند که نگاه متفاوت‌تری داشته باشند. در فصل سوم تلاش دارد از تسلط زیست مجازی بر زندگی انسان هاپگوید.

قسمت هجدهم این مجموعه مستند پنجشنبه ساعت ۱۸ روی آنتن افق سیما می‌رود. مستند «ایرانگرد» که جمعه این هفته ساعت ۲۰ پخش خواهد شد؛ نگاهی متفاوت در معرفی طبیعت بکر شهرهای مختلف کشور و زندگی در میان عشایر، مردمان بیلابلی و شهرها و روستاهای ایران برای مخاطبان دارد.

خاطرات کاغذی

قطار کوچولو

مریم فلاح: ماجرا در یک ایستگاه راه‌آهن بزرگ و مدرن اتفاق افتاد؛ جایی که مسئولان ایستگاه و البته قطارها شاهد هر داستان ریزدروشتی هستند. قطار کوچولوی قرمز رنگی که دیگر سال‌های خدمتش به مسافران به سر آمده و حالا دیگر وقت آن رسیده که به خاطر قدمتی که دارد، به موزه سپرده شود. در بین راه یک قطار سریع‌السیر مدرن و مفرور را می‌بیند و... همه چیز به‌طور خیلی اتفاقی و بسیار سریع پیش آمد. جایی که مسیر خط راه‌آهن پیچ‌درپیچ می‌شود، قطار کوچولو می‌رود که از قطارهای مدرن و سریع سبقت بگیرد. او تصمیم می‌گیرد مسیر کوتاه‌تری را طی کند، پس به دل مزارع و راه‌آب‌ها می‌زند و در آخر با گذر از یک تونل متروکه بالاخره موفق می‌شود که به‌عنوان اولین قطار به مقصد برسد! چراغ ایستگاه بزرگ و مدرن که در انتظار رسیدن یک قطار است، سریع روشن و خاموش می‌شود و...

کپوالد راسن کتید

